

1899—1900. Det endte den Gang, som alle vide, med, at der intet kom ud deraf, og det stillede sig saaledes, at det var Folketinget, der ikke ønskede denne Sag gennemført. Det er jo en sikker og given Sag, at det forholder sig saaledes. Det var netop Folketinget, der tilsidesatte denne Sags Behandling for de direkte Skatter. Den højtærede Minister udtalte derom, at denne Sags Gennemførelse var lige saa paatrængende som den direkte Skatteomlægning. Det synes ikke, at den har været det, thi man lod den hvile, eller man stillede sig saaledes, at den maatte komme til at hvile. Da man nedsatte en parlamentarisk Skattekommission, tog man jo ogsaa de direkte Skatter og en hel Del mere med, men lod Toldloven hvile. Man sendte os Toldlovsforslaget i Folketingets Skikkelse herop, uden at tage noget som helst Hensyn til den store Imødekommehed, som Landstinget paa mangfoldige Punkter havde vist mod Folketingets Opfattelse. Man sendte Forslaget hertil den 12. Marts, henimod Samlingens Slutning, efter at have forkastet Forslaget om en Brændevinsafgift. Man opfordrede derved — indirekte i alt Fald — Landstinget til at lade denne Sag hvile for Øjeblikket. Hvorledes kunde det være andet, naar Situationen var, som Landstinget maatte udtrykke det i den Dagsorden, det vedtog i Slutningen af Marts Maaned: At Landstinget gik over til næste Sag paa Dagsordenen, eftersom Tingene begge vare enige om, at Statskassen ikke kunde taale uden Erstatning en væsentlig Nedgang i Toldindtægterne, og da Folketinget havde afslaaet ved en lempelig Forhøjelse af Brændevinsafgiften at give Erstatning for de Nedsættelser paa en Række af de almindeligste Forbrugsartikler, som Landstinget havde vedtaget — dette staar i Dagsordenen. Saaledes bortfaldt altsaa Toldlovsforslaget den Gang. Naar det ikke er kommet op i den siden da forløbne Tid, mener Ministeren, at Aarsagen dertil for en væsentlig Del maa søges i, at det ikke er lykkedes at faa Landbruget med i en Beskyttelsesbevægelse, at det har været umuligt at faa det mindre Landbrug til at interessere sig for Beskyttelse. Ja, det er meget muligt, men hvorfor har man stillet sig saaledes fra det mindre Landbrugs Side? Er det, fordi man i Princippet erkender, at Beskyttelsen er en Uting, som Landbruget aldeles ikke kunde have med at gøre, fordi det ikke vilde være med til at beskutte dets Medborgere? Aldeles ikke. Eller vil det sige, saaledes som man ogsaa

har hørt fra i alt Fald enkelte Røster i Landbruget: Landbruget er det bærende Erhverv, vi staa paa vore egne Ben, vi behøve ikke sligt, vi ere hævede over at skulle ty til Lovgivningsmagten for at faa noget saadant? Ingen af Delene, mine Herrer! Nej, Grunden er ganske simpelt den, at man ikke saa sin egen Fordel derved. Hvis man havde set sin Fordel derved, saa havde man gjort det, det er givet og klart. Jeg kunde belægge det med mange Vidnesbyrd, ogsaa ganske officielle Vidnesbyrd her fra Rigsdagen. Maa jeg blot nævne — det er ganske interessant, synes jeg, at se en Smule tilbage paa det — en Udtalelse, som er falden fra en Taler her i Tinget, som talte om, hvad man skulde gøre for at ophjælpe Landbruget, som den Gang sagdes at være i Nød: „Grunden til, at jeg paa de fleste Punkter er mod en Landbrugstold, er netop den, at jeg mener, at den ikke kan nytte noget, den kan ikke hjælpe Landbruget ud af Misæren.“ En anden Taler sagde: „Den store Masse af Landbrugere er absolut imod en Toldlov til Beskyttelse for Landbruget, og det har sin gode Grund deri, at det er det samme som at beskutte Landbrugets Raaprodukter og Hjælpestoffer, det er at gaa den forkerte Vej.“ I Folketinget sagde et anseligt Medlem: „Vi Landmænd ønske ingen Beskyttelse, hverken paa Ost, Humle eller Cikorie; hvis de ville byde os noget af det, ville vi ikke have det, vi kunne slet ingen Gavn have deraf.“ Ja, det er jo Sagen, og det fortænk jeg dem ikke i, naar de sige det; men jeg ønsker, at det skal være givet, at saaledes er Sammenhængen: Man afviser udelukkende Spørgsmaalet om at faa en Beskyttelse for Landbruget derved, at man siger: „Den kan ikke hjælpe os, den er til ingen Nytte, der er ingen Fordel derved.“ Havde man haft Fordel derved, havde man taget den. — Jeg siger dette, fordi Ministeren i sine Udtalelser synes at have en hel anden Opfattelse af dette Spørgsmaal end den, jeg har gjort gældende.

Da vi forrige Gang havde Forslag om Toldafgifterne heroppe, havde Folketinget givet det en Indtægtsnedgang af omtrent 7 Mill. Kr. uden nogen som helst Antydning af, hvorledes man skulde faa disse Penge erstattede. Paa dette Punkt afviger det foreliggende Lovforslag jo bestemt fra det gamle. Vel er den Nedgang, man nu foreslaar, adskilligt større, men man siger dog, hvorledes man skal faa Dækning, i alt Fald for en væsentlig Del. Den højt-